

Föreskrifter om ändring i Djurskyddsmyndighetens föreskrifter (DFS 2004:22) om avelsarbete;

SJVFS 2009:28

Saknr L 115

Utkom från trycket
den 6 mars 2009
Omtryck

beslutade den 5 mars 2009

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 29 § djurskyddsförordningen (1988:539), i fråga om Djurskyddsmyndighetens föreskrifter (DFS 2004:22) om avelsarbete att bilagan ska ha följande lydelse.

Författningen kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

Inledning

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas vid avelsarbete med nötkreatur, svin, hästar, får och getter.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter förstås med

avelarbete: avelsvärdering avseende egenskaper som ingår i avelsmålet för en population samt selektion av avelsdjur i berörd population,

avelsdjur: djur som är eller har varit föremål för avelsvärdering eller registrering för avelsvärdering i annat land inom Europeiska unionen (EU) eller i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:83) om nötkreatur som används till avel, Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:79) om svin som används till avel, Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:82) om hästdjur som används till avel och om identifiering av hästdjur, eller Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:87) om får och getter som används till avel, samt

avelsvärdering: beräkningar enligt dokumenterade och vetenskapligt erkända metoder i syfte att uppskatta ett djurs nedärvningsförmåga.

Allmänna bestämmelser

3 § Nötkreatur, svin, hästar, får och getter, som visat sig nedärva letalanlag, defekter eller andra egenskaper som medför lidande för avkomman eller negativt påverkar avkommans naturliga beteende eller som med stor sannolikhet nedärver sådana anlag, defekter eller egenskaper, får inte användas för reproduktion. En förteckning över sådana letalanlag, defekter och ärftliga egenskaper finns i bilagan till dessa föreskrifter. Förbudet gäller dock även andra ärftliga egenskaper än de i bilagan upptagna om de medför lidande eller onaturligt beteende hos avkomman.

Nötkreatur, hästar, svin, får och getter får inte heller användas för reproduktion om det visat sig att djuret med stor sannolikhet nedärver disposition för hög frekvens

konstaterade sjukdomsfall, förlossningssvårigheter eller dödlighet hos avkomma i samband med födsel.

Första och andra stycket gäller inte om reproduktion sker mellan två individer som med stor sannolikhet har anlagsuppsättningar vilka oavsett tänkbara kombinationer inte ger upphov till förlossningssvårigheter, dödlighet, defekter eller andra egenskaper som medför lidande för avkomman eller negativt påverkar avkommans naturliga beteende.

Där tredje stycket tillämpas och den ena parten i en parning är bärare eller med stor sannolikhet är bärare av ett recessivt anlag enligt första stycket ska den andra parten i parningen vara testad negativ som bärare för samma anlag om ett sådant test finns. I annat fall ska den andra parten i parningen ha konstaterats med stor sannolikhet vara fri från samma anlag genom exempelvis härstamningsanalys. (SJVFS 2009:19).

4 § Uppgifter från semin- och kontrollregister samt diagnos- och behandlingsuppgifter från djurkliniker och veterinära fältdata ska göras tillgängliga för avelsvärdering av ovannämnda egenskaper för av Jordbruksverket godkänd avelsorganisation. Uppgifterna får vara avidentifierade.

Avelsarbete och distribution av avelsmaterial ska utföras så att rasens genomsnitt för de egenskaper som anges i 3 § första och andra styckena inte genetiskt försämras.

En tjur, galt, bagge, bock eller hingst som används för betäckning eller spermasamling ska ha normalt utvecklade könsorgan samt sådana kropps- och fortplantningsfunktioner som är normala för arten och främjar ett naturligt beteende.

5 § Renrasiga avelsdjur av nötkreatur, svin, får och getter samt hybridavelssvin, som godkänts för avel efter prövning som utförts enligt gemenskapsbestämmelser i annat land inom EU, ska anses som godkända för detta ändamål också i Sverige.

Semintjurar

6 § En semintjur, som inte omfattas av 5 §, ska avelsvärderas med avseende på följande egenskaper:

1. Kalvningssvårigheter och dödlighet i samband med födsel. Värden avseende dessa egenskaper får vara bestämda var för sig eller sammanvägda och ska föreligga för nedärvning både som far och morfar.

2. Mastitresistens eller cellhaltsnivå i mjölken. Värden avseende dessa egenskaper får vara bestämda var för sig eller sammanvägda.

3. Frihet från missbildningar och letalanlag.

Avelsvärderingen ska utföras av en organisation som har godkänts av Jordbruksverket i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:83) om nötkreatur som används till avel. Avelsvärderingen får även vara utförd i annat land.

Resultatet av avelsvärdering för de ovannämnda egenskaperna ska publiceras av den avelsorganisation som utfört denna eller, i det fall den utförts i annat land, av spermans distributör så att resultatet blir känt inom branschen.

7 § En avelsvärderad semintjur, som inte omfattas av 5 §, får ej användas i avel om den för någon egenskap som anges i 3 § andra stycket visat sig ha klart negativ nedärvning jämfört med rasens medeltal. Sådan negativ avvikelse ska anses föreligga

om avelsvärdet avviker mer än två standardavvikelser från rasens medelavelsvärde. Om avelsvärde ej föreligger ska fenotypvärde utnyttjas med samma krav på nivå som för avelsvärde.

En semintjur som har avelsvärderats med avseende på kalvningssvårigheter eller dödlighet i samband med födsel får ej användas till kvigor om tjurens avelsvärde för dessa egenskaper vad avser nedärvning som far är sämre än rasens medeltal.

Bestämmelserna i andra stycket gäller inte för semintjurar av raser som beträffande ovannämnda egenskaper är dokumenterat bättre än det nationella medeltalet för samtliga raser med avseende på dessa egenskaper.

Hingstar

8 § *har upphävts genom (SJVFS 2008:26).*

Övrigt

9 § Om det finns särskilda skäl kan Djurskyddsmyndigheten medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Denna författning¹ träder i kraft den 1 januari 2005, då Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:106) om djurskydds krav vid avelsarbete ska upphöra att gälla.

Denna författning² träder i kraft den 30 april 2008

Denna författning³ träder i kraft den 2 mars 2009

Denna författning⁴ träder i kraft den 6 mars 2009

MATS PERSSON

Johan Loberg
(Avdelningen för djurskydd och hälsa)

¹ DFS 2004:22.

² SJVFS 2008:26.

³ SJVFS 2009:19.

⁴ SJVFS 2009:28.

Bilaga⁵

De letalanlag, defekter och övriga anlag med ärftlig bakgrund som avses i 3 § första stycket anges nedan för respektive djurslag.

Nötkreatur

Organ/organsystem

Missbildningar/anlag

Enkla isolerade defekter

Skalle

Gomspalt (Palatoschisis)

Förkortad underkäke (Brachygnati)

Extremiteter

Sammanvuxna klövar (Syndactyli, mule-foot)

Krokstelbenthet

Amputerad kalv (Acroteriasis congenita)

Systematiska defekter

Bulldogskalv (Achondroplasia)

Dvärgväxt (Nanismus); "Minikalv"

Muskler

Muskelhypertrofi

Centrala nervsystemet

Hjärna

Underutvecklad hjärna (Cerebral hypoplasi)

Vattusot (Hydrocephalus)

Lillhjärna och hjärnstam

Underutvecklad lillhjärna (Cerebellär hypoplasi)

Ryggmärg

Neurodysplasia congenita

Spastiska och paralytiska defekter

"Lamme kalve"/"Liggekalve"

(Recumbent calf syndrome)

Weaver (Spinal atrofi)

Rörelseapparaten

Complex Vertebral Malformation (CVM)

Hud

Hårlöshet (Alopecia)

Ofullständig hudutveckling

(Epitheliogenesis imperfecta)

Dålig hårrem (Hypotrichosis)

Fiskhud (Ichtyosis congenita)

Vattusot (Hydrops congenita)

Cirkulationsorgan och blod

Hjärtinsufficiens (myokardifibros)

⁵ Senaste lydelse SJVFS 2009:28

	Bovin faktor XI-brist
Digestionsorgan	Tunntarmsförträngning (Atresia ilei) Sluten ändtarm (Atresia ani)
Immunbrist	Bovine Leucocyte Adhesion Deficiency (BLAD)
Andra metaboliska defekter	Deficiency of Uridine-5-Mono Phosphate Synthase (DUMPS)
Könsorgan	Recto Vaginal Constriction ((RVC) Underutvecklade könsorgan (Hypoplasi)
Kromosomförändringar	1/29-translokation
<i>Svin</i>	
Organ/organsystem	Missbildning/anlag
Könsorgan	Pungbråck (Hernia inguinalis)
Digestionsorgan	Sluten ändtarm (Atresia ani)
Övriga defekter	Halothan-anlag
<i>Får</i>	
Organ/organsystem	Missbildning/anlag
Enkla isolerade defekter	
Skalle	Markerat bettfel (över- eller underbett)
Digestionsorgan	Sluten ändtarm (Atresia ani)
Könsorgan	Pungbråck (Hernia inguinalis)

<i>Häst</i>		
Organ/organsystem	Missbildning/anlag	Nedärvn. mönster
Enkla isolerade defekter		
Skalle	Allvarliga bettfel (över- eller underbett)	M
Rörelseapparat	Krumma föl	R
	Hyperkalaemic Periodic Paralysis (HYYP)	D*
	Polygen Saccharide Storage Myopathy (PSSM)	R
	Glycogen Branching Enzyme Deficiency (GBED)	R*

	Patellaluxation	M
	Patellaupphakning, vuxen häst	M
	Strålbenshälta	M
	Hovbroskförbening, grav/tidig	M
	Spatt, grav/tidig	M
	Osteochondros, röntgenfynd/hält	M
	Cervical vertebral malformation (CVM)	M
Neurologiska defekter	Slinger (Cerebellär hypoplasi)	R
	Overo Lethal White Foal Syndrome (OLWS)	R*
Hud	Hereditary Equine Regional Dermal Asthenia (HERDA)	R*
	Junctionalis Epidermolysis Bullosa (JEB)	R*
	Man- och svansskorv med kroniskt förlopp	M
	Allergiska eksem/sommareksem	M
Könsorgan	Pungbråck	M
Luftvägar	Struppipning (Hemiplegia laryngis)	M
	Kvickdrag (Eng: Recurrent Airway Obstruction, RAO)	M
Övriga	Severe Combined Immunodeficiency Disease (SCID)	R*
	Navelbråck	M

Förkortningar

Nedärvningsmönstret

D	dominant anlag
R	recessivt anlag
M	multifaktoriell nedärkning
*	DNA-test tillgängligt